

РЕШЕНИЕ

№ 4445

гр. София, 05.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 65
състав**, в публично заседание на 14.06.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ванина Колева

при участието на секретаря Ирена Йорданова и при участието на прокурора Десислава Кайнакчиева, като разгледа дело номер **11639** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 1, ал. 2 от Закона за отговорността на държавата и общините (ЗОДОВ).
Образувано е по искова молба на „СТИЛВЕСТ“ ЕООД, ЕИК [ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], [жк], [жилищен адрес] магазин 19, представлявано от управителя А. В. К., против Националната агенция за приходите (НАП), с адрес: [населено място], [улица], за присъждане на обезщетение в размер на 29 760 лв., представляващи обезщетение за претърпени имуществени вреди, настъпили от отменен като незаконосъобразен ревизионен акт № Р-22221021005283-091-001/13.06.2022г., представляващи заплатено адвокатско възнаграждение за изготвяне на жалба пред директора на дирекция „Обжалване и данъчно-осигурителна практика“ („ОДОП“) С. при Централно управление на Националната агенция за приходите (ЦУ на НАП) и лихва за забава в размер на 983,21 лв. за периода от 26.08.2022г (окончателната отмяна на административния акт) до 22.12.2022г. (датата на предявяване на исковата молба), и законната лихва върху обезщетението от датата на предявяване на иска до окончателното му изплащане.
Ответникът, Национална агенция за приходите, в отговора на исковата молба и становище от процесуалния си представител оспорва иска. Счита исковата молба за частично недопустима, изцяло неоснователна и недоказана по размер. Излага становище, че искът е недопустим в частта на посочения ДДС в размер на 4960,00 лв.

по фактура № [ЕГН]/22.06.2022г., по която е ползвал пълен данъчен кредит и е приспаднал размера по него от своите ДДС задължения със справката декларация по чл. 125 ЗДДС за данъчен период м. 06/2022г. и съответната лихва в размер на 983,91 лв. В останалата част излага доводи за липса на доказана имуществена вреда и пряка и непосредствена връзка между нея и отменения РА. Моли съда да остави исковата молба без разглеждане като недопустима в частта на претендираното обезщетение, представляващо начислен ДДС в размер на 4960,00 лв. и да отхвърли претенцията в останалата ѝ част, като неоснователна и недоказана по размер. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Представителят на Софийска градска прокуратура изразява становище за неоснователност и недоказаност на исковата молба. Счита, че претендираната сума е прекомерна за изготвяне на една жалба и не отговаря на обема извършен адвокатски труд.

Съдът, след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Със заповед за възлагане на ревизия (ЗВР) № Р-22221021005283-020-001/15.09.2021г. е възложено извършване на ревизия на „СТИЛВЕСТ“ ЕООД за ангажиране на отговорност по чл. 177 ЗДДС по отношение на задължения за ДДС на „А.С.М. БЪЛГАРИЯ“ ЕООД за периода от 01.05.2021г. до 31.07.2021г.

С ревизионен акт (РА) № Р-22221021005283-091-001/13.06.2022г., издаден от Г. И. М., началник на сектор, възложил ревизията и Ю. Т.-С., главен инспектор по приходите – ръководител на ревизията, е ангажирана отговорността на „СТИЛВЕСТ“ ЕООД по чл. 177 ЗДДС за данъчни периоди м.05.2021г. и м.06.2021г. по отношение на задължения на „А.С.М. БЪЛГАРИЯ“ ЕООД в размер на 3179000,00 лв. главница и 321291,25 лв. лихва или общо 3500291,25 лв.

В настоящето производство от дирекция „ОДОП“ – С. е изискана преписката по обжалването на РА № 22221021005283-091-001 от 13.06.2022г., от която се установява, че с жалба вх. № 53-03-1795/23.06.2022г. по регистъра на ТД на НАП С., „СТИЛВЕСТ“ ЕООД обжалва РА пред директора на дирекция „ОДОП“ – С. при ЦУ на НАП. Жалбата е подадена и подписана от управителите А. К. и Б. А..

С решение № 1361/26.08.2022г. директорът на дирекция „ОДОП“ С. при ЦУ на НАП РА № Р-22221021005283-091-001/13.06.2022г. е отменен.

С исковата молба са представени: фактура № [ЕГН] от 22.06.2022г., издадена от Адвокатско съдружие „Т., И., Н. и съдружници“ на „СТИЛВЕСТ“ ООД, с предмет „изготвяне на жалба срещу РА № 22221021005283-091-001/13.06.2022г. пред административния орган“ с данъчна основа 24800,00 лв. ДДС 4960,00 лв. и сума за плащане 29760,00 лв., с отбелязване, че плащането е по сметка. Представено е и заверено копие на платежно нареждане за кредитен превод към адвокатското дружество за сумата 29760,00 лв. с основание: „ИЗГОТВЯНЕ НА ЖАЛБА СРЕЩУ РА 5283/13.06.22 ПРЕД ОДОП П-НЕ ЗА СТИЛВЕСТ ООД“ с наредител „ЧЕРКОВНА ИНВЕСТ“ ООД с дата на плащане 22.06.2022г.

Представен е и заверен препис от споразумение от 22.06.2022г. между „СТИЛВЕСТ“ ООД и „ЧЕРКОВНА ИНВЕСТ“ ООД, според което, след като е установено, че „ЧЕРКОВНА ИНВЕСТ“ ООД дължи на „СТИЛВЕСТ“ ООД суми във връзка с получени плащания от клиенти на „СТИЛВЕСТ“ ООД, които се явяват и са осчетоводени като вземане на „СТИЛВЕСТ“ ООД от „ЧЕРКОВНА ИНВЕСТ“ ООД, страните се споразумяват „ЧЕРКОВНА ИНВЕСТ“ ООД да преведе дължимата към

Адвокатско съдружие „Т., И., Н. и съдружници“ сума в размер на 29760 лв. с основание „изготвяне на жалба срещу РА № 22221021005283-091-001/13.06.2022г. до ОДОП - плащане за „СТИЛВЕСТ“ООД. Поради факта, че разходите по изготвяне на жалба срещу издадения на „СТИЛВЕСТ“ООД РА са за сметка на „СТИЛВЕСТ“ООД, то вземанията на „СТИЛВЕСТ“ООД от „ЧЕРКОВНА ИНВЕСТ“ООД се намаляват със сумата от 29760 лв. и за същия възникват правата по ЗОДОВ за претендиране.

С двустранно подписан приемо-предавателен протокол от 22.06.2022г. след ефективно заплащане на дължимото адвокатско възнаграждение чрез банков превод, направен от дружеството „ЧЕРКОВНА ИНВЕСТ“ООД за погасяване на задължение на „СТИЛВЕСТ“ООД, съгласно постигнатото между тях споразумение, от страна на адвокатското съдружие е предадена изготвена жалба до директора на дирекция „ОДОП“ – С. срещу РА № Р-22221021005283-091-001/13.06.2022г.

По искане на ищеца бе допуснат разпит на един свидетел. Според показанията на М. Г. Д., управител в „ЧЕРКОВНА ИНВЕСТ“ООД в процесния период - месец 06.2022 г., през този период дружеството е имало търговски отношения със „СТИЛВЕСТ“ООД. Имат съвместно изградена жилищна сграда на [улица]и все още имат задължения, които издължават поетапно под различна форма. Свидетелят заявява, че са погасявали задължение на „СТИЛВЕСТ“ООД към адвокатско дружество във връзка със заповест на „СТИЛИНВЕСТ“ООД, който бил наложен по дело с НАП.

По искане на ищеца е допусната и съдебно-счетоводна експертиза (ССЕ), заключението по която е прието без възражения от страните и съдът го кредитира като безпристрастно и компетентно изготвено. Вещото лице е установило, че в счетоводството на „СТИЛВЕСТ“ ООД е отразена преведената от „ЧЕРКОВНА ИНВЕСТ“ ООД сума по заплатен адвокатски хонорар по фактура № 1621 /22.06.2022 г., въз основа на сключеното Споразумение между дружеството и „Черковна инвест“ ООД - длъжник на „СТИЛВЕСТ“ ООД във връзка с получени плащания от клиенти на „СТИЛВИСТ“ ООД. Тези плащания от клиенти представляват вземане на „СТИЛВЕСТ“ ООД от „ЧЕРКОВНА ИНВЕСТ“ ООД. Въз основа на извършените счетоводни записи е установено, че е намаляло имуществото на „СТИЛВЕСТ“ ЕООД със същата сума, която е в размер на 29 760,00 лв.

Въз основа на тази фактическа обстановка и предвид очертания от ищеца предмет на иска, настоящият съдебен състав прави следните изводи:

С оглед така установената фактическа обстановка, искът е допустим. Ищецът разполага с активна процесуална легитимация за неговото предявяване, тъй като в резултат на отменения ревизионен акт заявява претенция на увредено лице от същия. Ответникът разполага с пасивна процесуална легитимация по см. на чл. 205 от АПК. Съгласно чл. 2, ал. 2 от Закона за Националната агенция за приходите агенцията е юридическо лице. Съдът е местно и родово компетентен за валидно разглеждане на иска по смисъла на общите правила на чл. 132 и 133, ал. 1 и 2 от АПК.

Производството по оспорване на ревизионния акт в конкретният случай се е развило по реда на ДОПК, като е приключило окончателно във фазата на оспорването по административен ред

В глава осемнадесета на ДОПК "Обжалване на ревизионния акт по административен ред", в която систематично място имат разпоредбите на чл. 152 - чл. 155 няма норма, която урежда въпроса с разпределението на понесените от страните разноски. Съгласно § 2 от ДР на ДОПК за неуредените в кодекса въпроси се прилагат разпоредбите на АПК и Гражданския процесуален кодекс (ГПК). В АПК въпросът с

разноските в административното производство също не е уреден, като този въпрос не е засегнат в глава шеста "Оспорване на административните актове по административен ред". Налице е законова празнота и в ДОПК, и в АПК относно понесените от страната разноски в това производство.

Издаденото решение на директора на дирекция "ОДОП" - С. не съдържа разпореждане относно разноските. За страната в оспорването по административен ред съществува единствено възможността да претендира като претърпени вреди направените разноски по реда на чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ. Към този ред препраща разпоредбата на чл. 19, ал. 1 от Закона за националната агенция за приходите (ЗНАП), съгласно който агенцията отговаря за вредите, причинени на физически и юридически лица от незаконни актове, действия или бездействия на нейни органи и служители при или по повод изпълнение на дейността им, а съобразно ал. 2 от същия член обезщетения за вреди от незаконни актове, действия или бездействия по ал. 1 може да се искат след тяхната отмяна.

Исковата защита е възможна при условията на чл. 1 от ЗОДОВ. Исковете се разглеждат по реда на чл. 203 и сл. АПК, към които препраща и чл. 1, ал. 2 ЗОДОВ. Според чл. 4 ЗОДОВ държавата дължи обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо дали са причинени виновно от длъжностното лице. Поради това отговорността се характеризира като обективна, безвиновна, а възникването на право на обезщетение предполага установяване на незаконосъобразни действия и/или бездействия. За да бъде ангажирана отговорността по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ е необходимо да са налице кумулативно следните предпоставки: незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице, при или по повод изпълнение на административна дейност, в резултат на което да е причинена вреда, като тази вреда следва да е пряка и непосредствена последица от акта, действието или бездействието му. При липса на някой от елементите на този фактически състав не може да се реализира отговорността на държавата по посочения ред. Доказателствената тежест за доказване на предпоставките за ангажиране на отговорността е изцяло на ищеца.

Безспорно е налице отменен административен акт, в случая издаденият ревизионен акт. Ревизионният акт е административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 1 от АПК, той е издаден от административен орган и представлява властнически акт на органите на администрацията. Неговото издаване е резултат от изпълнението на нормативно възложени задължения, от упражняването на административна правосубектност, което по своето съдържание представлява изпълнение на административна дейност.

Ревизионният акт е отменен изцяло от по-горестоящия административен орган - директора на дирекция "ОДОП" - С. при ЦУ на НАП с решение № 1361/28.08.2022 г. По изложените съображения, съдът намира за доказани първата група от визираните по-горе предпоставки – отменен като незаконосъобразен административен акт.

Налице е вреда – претърпяна загуба от ищеца в размер на извършеното плащане на Адвокатско съдружие „Т., И., Н. и съдружници“ за изготвяне на жалба срещу РА пред административния орган. От представените писмени доказателства (фактура, платежно нареждане, приемо-предавателен протокол от 22.06.2022г. между „СТИЛВЕСТ“ООД и адвокатското съдружие и споразумението между „СТИЛВЕСТ“ООД и „ЧЕРКОВНА ИНВЕСТ“ООД), които не са оспорени, както и от заключението по допуснатата ССЕ, и от събраните гласни доказателства, се

установява, че имуществото на „СТИЛВЕСТ“ ЕООД е намаляло със сума в размер на 29 760,00 лв.

Съгласно приетото в мотивите в тълкувателно решение № 1/15.03.2017 г. по тълк. дело № 2/2016 г. на Върховния административен съд, при предявени пред административните съдилища иски по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ за имуществени вреди от незаконосъобразни административни актове, изплатените адвокатски възнаграждения в производството по обжалването и отмяната им представляват пряка и непосредствена последица по смисъла на чл. 4 от ЗОДОВ.

В мотивите на посоченото тълкувателно решение на ВАС е изяснен въпросът какво е съдържанието на употребените в чл. 4 от ЗОДОВ понятия - пряка и непосредствена последица от увреждането. Легална дефиниция на тези понятия законодателят не е дал нито в ЗОДОВ, нито в чл. 51 от действащия Закон за задълженията и договорите, към който препраща параграф 1 от ПЗР на ЗОДОВ, нито в действията от 1893 до 1950 г. Закон за задълженията и договорите, нито в други нормативни актове от действащото право. Както правната теория, така и съдебната практика, обаче, е приела критерии, от които да се изхожда при дефинирането на тези понятия. Според правната доктрина водещи при определянето на съдържанието на понятията "пряка и непосредствена последица" са теорията за равноценността, според която един факт е причина за резултата, когато, ако този факт е липсвал, то резултатът не би настъпил, и адекватната теория, съгласно която причина са тези условия, които причиняват резултата нормално, типично, адекватно, а не по изключение. Неразделната взаимовръзка между издадения административен акт и потърсената от дружеството - адресат адвокатска защита е пряка и непосредствена, тъй като те се намират в отношение на обуславяща причина и следствие - дружеството не би потърсило адвокатска помощ, ако срещу него не е издаден акт, увреждащ неговите законни права и интереси. Потърсената адвокатска помощ и платеният адвокатски хонорар са пряка и непосредствена последица от издадения ревизионен акт, тъй като обжалването на този акт е законово регламентирано и е единствено средство за защита на лицето, което твърди, че неговите права са накърнени неправомерно от административния орган, още повече че в настоящия случай при издаването на ревизионния акт, обжалването му по административен ред пред директора на дирекция "ОДОП" е задължително, за да може актът да бъде обжалван по съдебен ред, съгласно чл. 156, ал. 2 от ДОПК.

И в практиката на Върховния касационен съд, обективизирана в решение № 81/27.1.2006 г. по гр. д. № 23/2005 г. на 4 гражданско отделение на ВКС, решение № 129/25.07.2005 г. по гр. д. № 2439/2003 г. на същото отделение на ВКС и други е възприето разбирането, че "... непосредствени вреди са тези, които по време и място следват противоположния резултат, а преки са тези, които обосновават причинната връзка между противоположността на поведението на деликвента и вредите". Основавайки се на това разбиране, гражданските съдилища и Върховния касационен съд безпротиворечиво приемат като вреди по смисъла на чл. 45, във връзка с чл. 51 от ЗЗД платените от гражданин с телесно увреждане хонорари за преглед и лечение от лекар и зъболекар, платените от собственик на увредена вещ хонорари за нейното възстановяване от съответен специалист, и други подобни, макар и да няма законово задължение да бъде потърсено съдействие от специалист в съответната област. Това е така,

тъй като се приема, че разходите за хонорари на тези специалисти са неотменно свързани с увреждането, че без тяхна помощ увреденото лице не би се справило адекватно с последиците от това увреждане, и че те са породени единствено и само от това увреждане, и ако то не беше налице, те не биха били направени. В съдебната практика се приема, че причинна връзка е налице не само когато деянието причинява непосредствено вредата, а и когато създава условията за реална възможност от увреждане и когато тази реална възможност се е трансформирала в действителност. Ангажирането на адвокатска защита е израз на нормалната грижа на лицето за охраняването на неговите права и интереси. В този смисъл е и безпротиворечивата константна практика на Върховния касационен съд (така например решение № 248/4.06.2009 г. по гр. д. № 4808/2007 г. на III г. о.; решение № 355/03.08.10 г. по гр. д. № 1651/2009 г. на III г. о.; решение № 126/10.05.2010 г. по гр. д. № 66/2009 г. на IV г. о.; решение № 586/16.05.2011 г. по гр. д. № 1486/2009 г. на III г. о.; решение № 781/30.11.2010 г. по гр. д. № 511/2010 г. на IV г. о. и други.)

Извършените разноси за правна помощ – изготвяне на жалба пред горестоящия административен орган за обжалване по административен ред на ревизионния акт съставлява претърпяна вреда от ревизионния субект, намираща се в пряка причинна връзка с отменения незаконен акт на административния орган, защото те са типична, нормално настъпваща и необходима последица от незаконосъобразния ревизионен акт и защитата, която се е наложила срещу него именно поради незаконосъобразната дейност на администрацията.

Този извод не се променя от факта, че възнаграждението е заплатено от „ЧЕРКОВНА ИНВЕСТ“ЕООД, тъй като това съгласно представеното споразумение е станало за сметка на ищеца „СТИЛВЕСТ“ЕООД и вземанията на „СТИЛВЕСТ“ЕООД от „ЧЕРКОВНА ИНВЕСТ“ООД са намалели със сумата от 29760 лв., което се потвърждава и от заключението на вещото лице и показанията на разпитания свидетел.

В случая възнаграждение е платено на адвокатското съдружие за изготвяне на жалба срещу РА № Р-22221021005283-091-001/13.06.2022г. пред административния орган и след отмяната му платеното възнаграждение не е възстановено на страната, която е била принудена да направи този разход, поради незаконосъобразната дейност на администрацията, която страна своевременно я е намерила за такава и оспорила по надлежния ред. Безспорно са налице извършени надлежни процесуални действия от лицето, чиито аргументи са възприети като основателни и послужили за отмяна на ревизионния акт. Следователно е доказана връзката между отменения ревизионен акт и вредата, представляваща платени разноси за процесуални действия в производството за отмяната му.

По изложените съображения, съдът намира, че са доказани всички предпоставки за ангажиране на отговорността на ответника на основание чл. 1 ЗОДОВ за обезщетяване на претърпените от ищеца имуществени вреди, представляващи платените от него разноски за изготвяне на жалба до директора на дирекция „ОДОП“ – С. при ЦУ на НАП при обжалване на издадения РА № Р-22221021005283-091-001/13.06.2022г и исковата претенция в този смисъл следва да се уважи.

Съдът намира за неоснователно възражението, направено от участващия по делото прокурор, че претендираната сума не отговаря на обема на извършения адвокатски труд, доколкото тя е значително по-ниска от определеното в Наредба № 1 от 09.07.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Неоснователно е и възражението, че от заплатеното адвокатско възнаграждение следва да се изключи начисленият ДДС. Съгласно § 2а от Наредба № 1 от 09.07.2004 г., за регистрираните по ЗДДС адвокати дължимият данък върху добавената стойност се начислява върху възнагражденията по тази наредба и се счита за неразделна част от дължимото от клиента адвокатско възнаграждение, като се дължи съобразно разпоредбите на ЗДДС. Настоящият случай попада в тази хипотеза, поради което адвокатското възнаграждение следва да бъде присъдено с начисления ДДС. В този смисъл е и преобладаващата практика на ВАС, обективизирана в определение № 6772 от 23.05.2018 г. на ВАС по адм. д. № 5439/2018г.; определение № 12205 от 11.10.2018 г. на ВАС по адм. д. № 11977/2018 г.; определение № 6888 от 1.06.2017 г. на ВАС по адм. д. № 399/2017г. и мн. др. Освен това, в настоящето производство от събраните писмени доказателства и ССЕ се установи, че претърпяната от ищеца вреда е в размер на 29 760,00 лв., което представлява сумата, с която е намаляло имуществото на „СТИЛВЕСТ“ООД, размерът на разхода за изготвяне на жалба срещу РА.

Обстоятелството, че издадената фактура е включена в дневника за покупки не обосновава извод, че в определеното като вреда обезщетение не следва да се включи начисленият върху него ДДС. Установено е по делото заплащането на ДДС върху възнаграждението, като правоотношенията между дружеството ищец и фиска е такова по ЗДДС и е извън предметните граници на предявения иск по чл. 203 и сл. АПК, а и реалното му възстановяване на ищеца не е доказано по делото. В този смисъл е и практиката на ВАС (решение № 14459 от 23.11.2020 г. на ВАС по адм. д. № 330/2020 г., III о.; решение № 8585 от 26.06.2018 г. на ВАС по адм. д. № 6423/2017 г., III о.; решение № 11485 от 13.12.2022 г. на ВАС по адм. д. № 2055/2022 г., III о.)

Основателността на главния иск предпоставя и основателност на

претенцията за заплащане на законната лихва върху обезщетението. Съгласно т. 4. от ТР № 3 от 22.04.2005 г. по т. гр. д. № 3/2004 г. при незаконни актове на администрацията, началният момент на забавата и съответно на дължимостта на законната лихва върху сумата на обезщетението, както и началният момент на погасителната давност за предявяване на иска за неговото заплащане е влизане в сила на решението, с което се отменят унищожаемите административни актове, при нищожните - това е моментът на постановяване на тяхното издаване. Следователно, основателна е и претенцията за заплащане на законната лихва върху обезщетението в размер на 983,81 лв. за периода от отмяна на РА (26.08.2022г.) до предявяване на исковата молба (22.12.2022г.) и законната лихва върху обезщетението от датата на предявяване на иска до окончателното му изплащане.

При този изход на спора, на основание чл. 10, ал. 3 ЗОДОВ, своевременно направеното искане на ищеца за присъждане на разноски е основателно и следва да бъде уважено за доказания им размер от 25 лева-заплатена държавна такса; 600 лв. заплатен депозит за вещо лице. Адвокатско възнаграждение не следва да се присъжда, тъй като по делото не са представени доказателства за заплащане на такова. Представената фактура (л.153 от делото) не доказва плащане, а разпечатката, заверена „вярно с изображението“ е без автор и подпис и не може да бъде ценена като писмено доказателство по чл. 180 ГПК.

По изложените съображения, Административен съд София-град, Първо отделение, Л. състав,

РЕШИ:

ОСЪЖДА Националната агенция за приходите с адрес: [населено място], [улица], да заплати на „СТИЛВЕСТ“ ЕООД, ЕИК [ЕИК], обезщетение в размер на 29 760 лв. за претърпени имуществени вреди от отменен като незаконосъобразен ревизионен акт № Р-22221021005283-091-001/13.06.2022г. и лихва за забава в размер на 983,21 лв. за периода от 26.08.2022г (окончателната отмяна на административния акт) до 22.12.2022г. (датата на предявяване на исковата молба), и законната лихва върху обезщетението от датата на предявяване на иска до окончателното му изплащане.

ОСЪЖДА Националната агенция за приходите с адрес: [населено място], [улица], да заплати на „СТИЛВЕСТ“ ЕООД, ЕИК [ЕИК], направените по делото разноски в размер на 625 (шестстотин двадесет и пет) лева.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му пред Върховния административен съд.

Съдия: